

Afgørelse om dispensation til fold i byzone, Spangsbjerg på matrikel 9bd, Overlund By, Asmild.

Baggrund

Viborg Kommune, Natur og Vand (Team Park, Skov og Natur), har ansøgt om etablering af tre folde inden for 50 meter fra byzone på matrikel 9bd, Overlund By, Asmild (se kort 1).

Ansøgningen vedrører omlægning af tre delområder, der tilsammen udgør 11,5 ha, til tre folde til afgræsning. Der vil blive opsat et 2-trådshegn langs den angivne hegnslinje samt klaplåger (se kort 2), der sikrer, at arealerne fortsat kan benyttes rekreativt.

De to nordlige arealer har hidtil været plejet med maskinelt høslæt. Som følge af tilgroning med høje græsser og andre kvælstofbegunstigede arter ønskes arealerne afgræsset med kvæg for at reducere de dominerende arter og dermed give plads til indvandring og formering af flere arter.

På sigt forventes særligt fold 1 at udvikle en mere artsrig, sydvendt skråning. Formålet med de tre folde er at fremme biodiversiteten og forbedre naturkvaliteten på bynære naturarealer med potentiale for en bedre naturtilstand.

Drift af folde:

- **Fold 1:** Helårsgræsning med 2–8 Galloway-kvæg. Der etableres frostsikker drikkevandsforsyning. Som vist på kort 2 kan dyrene ved behov holdes i den vestlige ende, så resten af arealet kan åbnes for rekreative formål, f.eks. kælkning om vinteren. Dyrene vil kunne søge læ i den vestlige del.
- **Fold 2:** Omfatter en beskyttet mose, der er under tilgroning med pileopvækst, hvilket medfører skygge og fortrængning af andre arter. Rotationsgræsning efter behov.
- **Fold 3:** Rotationsgræsning efter behov.

Der vil ikke blive opført læskur eller lign. bebyggelse i forbindelse med projektet.

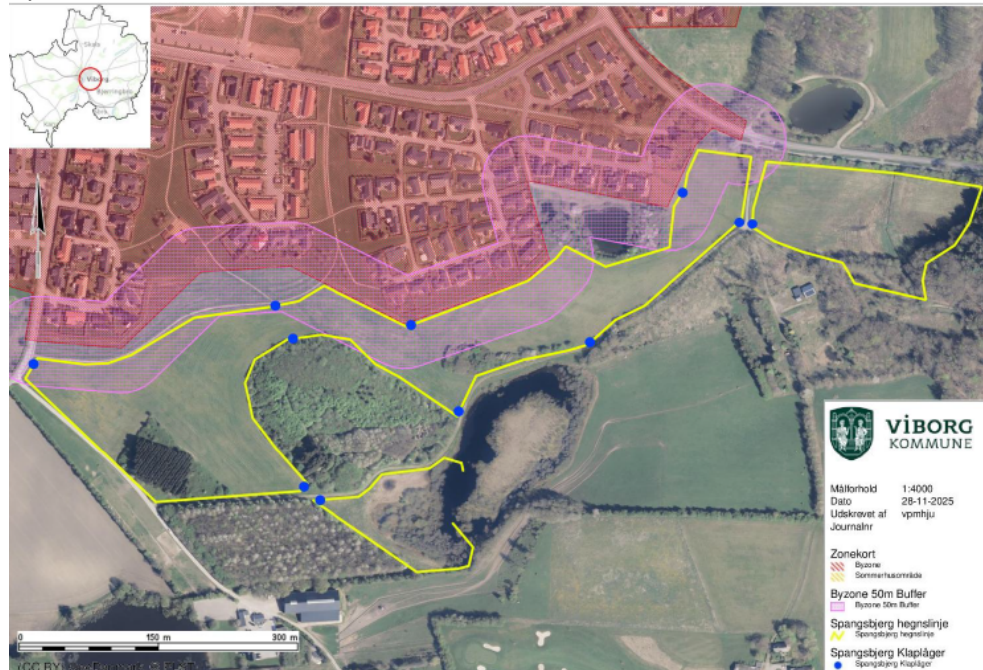
Dato: 10-02-2026

Sagsnr.: 26/2730
Sagsbehandler: vpmmbri

Direkte tlf.: 87 87 56 25
Direkte e-mail: mbri@viborg.dk

Side 1 af 5

Kort 1 viser projektområdet, samt hvor folden er beliggende inden for 50 meter af byzone.

Kort 1, byzone i forhold til ønskede hegnslinje (Projektområdet matrikel 9bd, Overlund By, Asmild)

Kort 2 illustrerer, hvor de tre folde med hegnslinje etableres, samt den endelige placering af klaplåger. Placeringen af klaplåger er tilrettet efter det afholdte infomøde på arealerne, så de bedst muligt opfylder det nuværende og ønskede rekreative brug.

Kort 2 med placering af klaplåger (Projektområdet matrikel 9bd, Overlund By, Asmild)

Afgørelse

Viborg Kommune, Team Landbrug, meddeler dispensation til etablering af græsningsfolde på matrikel 9bd, Overlund By, Asmild, inden for 50 meter fra byzone, jf. § 6, stk. 4, i husdyrgødningsbekendtgørelsen.¹

Dispensationen omfatter opsætning af tre folde (2-trådet kreaturhegn) og afgræsning med kvæg samt etablering af frostsikker drikkevandsforsyning. Team Landbrug vurderer, at det ansøgte projekt, med det ansøgte dyretryk, ikke vil medføre en negativ miljøpåvirkning af projektarealet eller naboområderne, og at den offentlige adgang opretholdes via klaplåger.

Ved vurderingen er der lagt særlig vægt på, at formålet er naturpleje, og at den ansøgte drift gennemføres som beskrevet:

- Lavt græsningstryk og ingen kalve, hvilket reducerer risikoen for væsentlige gener såsom lugt, støj og utryghed.
- Klaplåger sikrer fortsat fri færdsel på stier og understøtter det rekreative brug.
- Forbedring af biodiversiteten og dermed skabelse af en bedre naturtilstand på bynære arealer.
- Understøttelse af Viborg Byråds konstitueringsaftale 2026–2029 om forvaltning med biodiversitet og rekreative hensyn som styrende formål.

Dette sikrer, at gener for naboer og publikum minimeres, og at den offentlige adgang bevares.

Øvrige, ikke-miljømæssige forhold – herunder den rekreative anvendelse – behandles af Natur og Vand (Team Park, Skov og Natur).

Dispensationen vedrører alene de miljømæssige forhold og gives med ovenstående vilkår.

Team Landbrug gør opmærksom på, at denne afgørelse alene omfatter dispensation for etablering af folde inden for 50 meter fra byzone, jf. § 6, stk. 4, i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen meddeles på følgende vilkår
1. Strømførende hegn skal forsynes med skilt herom.
2. Vandforsyning skal etableres og placeres således, at drikkevandsforsyning ikke er placeret nærmere end 50 meter fra byzone.
3. Der må ikke opføres læskure, eller lign.
4. Dyretrykket skal være lavt, så optrædning minimeres og et naturligt græsdækket bevares.
5. Der må ikke være kalve på arealerne
6. Dyreholdet skal bestå af rolige og fredelige dyr. Hvis et dyr viser tegn på uhensigtsmæssig adfærd, skal det fjernet fra folden.

¹ BKG. 2021-11-29 nr. 2243.

7. Dispensationen bortfalder, hvis der ikke udsættes dyr i 3 sammenhængende år, eller udnyttet inden 3 år fra afgørelsens dato, og hegnet mm. skal da fjernes af ejer.

Høring

Forud for høring, der foretages af Team Landbrug (Miljø), afholdt afdelingen Natur og Vand et informationsmøde den 23. oktober 2025 på arealerne. Formålet var at informere om det mulige kommende projekt og indhente input til projektets udformning, så den nuværende rekreative anvendelse kan fortsætte. Der var et stort fremmøde, og der blev modtaget mange relevante input. På den baggrund er projektet efterfølgende blevet tilrettet. Efter mødet udsendte Natur og Vand et informationsbrev til naboerne til arealet med orientering om projektet og dets foreløbige udformning. De gennemførte tiltag supplerer den lovpligtige høring og erstatter den ikke.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har Team Landbrug gennemført nabohøring i perioden 26. januar til 09. februar 2026.

Afgørelsen er sendt i nabohøring til de matrikler, der er beliggende i en sådan afstand, at Viborg kommune har vurderet der kan være en væsentlig individuel interesse i sagens udfald, hvorfor nabohøring er foretaget som led i den forvaltningsretlige sagsbehandling, hvortil der er mulighed for at indsende bemærkninger.

Team Landbrug har ikke modtaget bemærkninger til høringen.

Myndighedshabilitet

Ansøgningen er indsendt fra én kommunal faggruppe til en anden. Team Park, Skov og Natur i afdelingen Natur og Vand har ansøgt om dispensation, mens Team Landbrug i Miljøafdelingen behandler sagen.

Der er ingen personoverlap mellem de to teams, og den faglige kompetence til at træffe afgørelse ligger hos Team Landbrug, som også behandler eksterne ansøgninger. Projektet vurderes at ligge inden for de normale rammer for dispensation, og det anses derfor ikke nødvendigt at forelægge sagen for andre instanser.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. § 35, Husdyrgødningsbekendtgørelsen². Afgørelsen kan dog indbringes for domstolene inden 6 måneder fra modtagelsen af denne afgørelse, jf. Miljøbeskyttelseslovens § 101³ og Forvaltningslovens § 26⁴.

Generelt

Der gøres opmærksom på, at enhver ændring, etablering eller udvidelse af husdyrholdet på matriklen skal forinden udførslen anmeldes til kommunen.

² BKG 2021-11-29 nr. 2242

³ LBKG 2024-10-11 nr. 1093

⁴ LBKG 2014-04-22 nr. 433

Praktiske oplysninger

Projektansvarlig: Viborg Kommune – Team Park, Skov og Natur (Natur og Vand).

Tilsynsmyndighed: Viborg Kommune – Team Landbrug (Miljø).

Med venlig hilsen

Magnus Brix

Tilsynsmedarbejder